

**TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SÜLEYMAN SÖNMEZ
6. TÜRKİYE-IRAK TİCARET ve YATIRIM ZİRVESİ
KONUŞMA METNİ**

21 EKİM 2022

Değerli Balanlar, Sayın Valim ve Büyükşehir Belediye Başkanım, İş Dünyasının Değerli Temsilcileri, Değerli Dostlarımız;

Sizleri TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Yeni bir dünyanın kurulduğu, iklim değişikliği gündemini harekete geçiren Yeşil Mutabakat çağında, ticaret ve yatırım odaklı zirveye katılmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

6. Türkiye-Irak Ticaret ve Yatırım Zirvesi’nin, içinden geçtiğimiz zor ve belirsiz dönemde, iki komşu ülkeyi ekonomik, sosyal, kültürel ve toplumsal olarak geliştirecek, yeni bir iklimi yaratması en büyük temennim.

“Coğrafya kaderdir” der İbni Haldun. Biz de “Kader gayrete aşıktır!” diyerek, iki ülkenin ortak işbirliğinin yaratacağı sinerjinin, önemli fırsatlar ortaya çıkarabileceğine inanıyoruz. Ülkemizin komşularıyla, diplomasiden ekonomiye her alanda sürdüreceği sağlıklı işbirliğinin, kaderimiz olan bu coğrafyada fark yaratması için çalışıyoruz.

Değerli Misafirler, Değerli Dostlarımız;

Son 3 yılda küresel ekonomide, art arda yaşanan arz şoklarına tanıklık ediyoruz. Dünyamız; enerjiden gıdaya, hammaddeden tedarik zincirine pandemi sonrası yaşanan şoku atlatmadan, Rusya-Ukrayna Savaşı, bölgesel çatışmalar ve güç dengesi mücadeleleriyle büyük bir belirsizliği de yaşıyor.

Cumhuriyetimizin 100. yılına doğru ilerlediğimiz bugünlerde, global ekonomiler bir taraftan oldukça yüksek enflasyonla mücadele ederken, bir taraftan da durgunluğa doğru ilerliyor.

Büyük bir değişim ve dönüşüm çağındayız. Değişimin yönünü ve ivmesini; dönüşüme, uyum sağlama kapasitemiz belirleyecek. Kapsayıcı işbirlikleri geliştiren, hızlı aksiyon alan, çevik ve girişimci iş dünyasına sahip ülkeler; rekabetçilikte öncü aktörler arasında yer alacak.

Zamanın hızlı akışı, teknolojiye yaşanan baş döndüren geliştirmeler, Yeşil Mutabakatla küresel ekonomik dönüşüm, elbette riskler kadar önemli fırsatlar da barındırıyor.

TEPAV Direktörü Güven Sak’ın sözü ile “Katı olan her şeyin bulanıklaştığı bir dönüm noktasından geçiyoruz.” Dönüşüm çağının getirdiği arayışlar, ülkeleri kendi reçetelerini yazma noktasına doğru itiyor.

Ticaret ve yatırım davranışları, yeşil dönüşümün yarattığı yeni iklimde, küresel olduğu kadar lokal ve bölgesel ekonomik ilişkileri şekillendiriyor.

Bu noktada TÜRKONFED olarak, ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ve kaliteli büyümesi hedeflerimiz doğrultusunda, bağımsız ve gönüllülük temelli 30 federasyon, ulusal-uluslararası 300’ün üstünde dernek ve 50 bini aşkın şirketi temsil ediyor olmanın sorumluluğunu taşıyoruz.

Dijital Dönüşüm’ün getirdiği yaratıcı inovasyon, Yeşil Dönüşüm’ün öne çıkardığı sürdürülebilirlik temelli iş uygulamaları ve Toplumsal Dönüşüm’ün ortaya koyduğu insan odaklı bir ekonomi anlayışı çerçevesinde; üretim, tedarik zincirleri, ticaret ve rekabet bütünüyle yeniden yazılıyor.

“Oyunun kurallarının değil oyunun kendisini değiştirme gücüne sahip” bu dönüşüm süreçlerini de TÜRKONFED olarak, Dijital-Yeşil ve Toplumsal Dönüşüm odakları ile 3D olarak tanımlıyoruz. Ve geleceği; dostlarımız, paydaşlarımız, komşularımız ve müttefiklerimizle birlikte inşa edeceğimize yürekten inanıyorum. Bu sayede bölgemizde sanayi, ticaret - yatırım atmosferinin gelişmesinde, dijital ve yeşil dönüşüm sıçramasını yaratabiliriz.

Değerli Dostlarımız, Değerli Misafirler;

Türkiye ve Irak’ı birbirine bağlayan köklü bağ, 352 kilometrelik bir sınırdan ibaret komşuluk ilişkisinden çok daha fazlasını ifade ediyor.

Dillerin, dinlerin, kültürlerin ve medeniyetlerin doğduğu toprakların ortak mirasçısı olan halklarımız; tarihsel bağlar kadar derin akrabalık ve kardeşlik hukuku ile de birbirine kenetlenmiştir.

Ülkelerimiz arasında dış ticaret ve yatırım ortamının karşılıklı olarak güçlendirilmesiyle ekonomik ilişkilerimizin de derinliği artacaktır. Bu noktada Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile olan ekonomik ilişkilerimiz önemli bir ağırlık merkezi yaratıyor.

Almanya’dan sonra en önemli dış ticaret ortağımız Irak’a olan ihracatımızın yüzde 70’i bu bölgeye yapılıyor.

Ülke olarak Irak’a ihracatımızın yüzde 41’ini (2022 ilk dokuz ay), Adana dahil güneydoğu bölgemizdeki illerimiz gerçekleştiriyor. Gaziantep ve Mardin’in bu ihracatta büyük payı bulunuyor.

Irak ihracatının yaklaşık yüzde 30’unu bu iki ilimiz gerçekleştiriyor. Irak ile olan ekonomik ilişkilerimiz aynı zamanda bölgesel ve yerel kalkınma dinamikleri açısından da stratejik bir gereklilik.

Habur ve Üzümlü sadece bir sınır kapısı değil aynı zamanda ülkelerimiz arasındaki ilişkilerde önemli bir köprü görevi üstleniyor.

Dış ticaret, ağırlıklı olarak Habur üzerinden devam etse de bu sınır kapıları aynı zamanda, IKBY yönetiminin Avrupa ve Karadeniz’e ulaşımını sağlarken, bölgeyi geliştiren bir ekonomik hareketlilik de yaratıyor. Üstelik Irak, lojistik sektörü özelinde ülkemizin, en fazla taşımacılık yaptığı ülkelerden biri...

Irak’taki petrol rezervinin üçte biri ve doğalgazın yüzde 25’i Irak’ın kuzeyinde yer alıyor. Özellikle enerjinin, günümüzde geleceği belirlediği bir dönemde atılacak karşılıklı adımlar, bir kazan-kazan durumu yaratacaktır.

İklim değişikliğine yönelik taahhütlerde bulunan Irak için Türkiye, yeşil enerji sektörüne geçiş için yatırımlar ile finansmana erişimi kolaylaştıracak; uzmanlıkta yardımcı olacaktır.

Ülkemiz, ‘Yeşil Dönüşüm ve Net Sıfır’ vizyonunu, dış ticaretten enerji güvenliğine bütün alanlara yansıtırken, yakın komşumuz Irak önemli bir ilk adım olacaktır.

Değeri Dostlarımız, Değerli Misafirler;

Irak ve Türkiye karşılıklı ihtiyaçlarını karşılama yetkinliğine sahiptir. Irak enerji kaynaklarıyla Türkiye ise tarımdan sanayiye gelişmiş ekonomik altyapısı sayesinde karşılıklı fayda sağlamaktadır. Irak'ın endüstrileşmiş ulusal ekonomi haline gelmesi için Türk iş dünyası yatırımlarının ve deneyiminin yol gösterici katkısı çok yüksek olacaktır.

Ne kadar geniş ölçekte bakılırsa bakılsın, bu bölgede, böyle bir faydayı sunacak ikinci bir ülke bulunmuyor. Ancak potansiyel ekonomik faydanın yaratılması için kurumsal altyapının güçlendirilmesi gerekiyor.

Ülkemiz yatırımlarının tüm Irak sathına yayılması; dış ticaretten enerji güvenliğine, yeşil dönüşümden eğitime birçok potansiyeli işbirliği alanı yaratacaktır. Karşılıklı ticaret ve yatırımlarımız, diğer bölge ülkeleriyle ekonomik ilişkilerimizi de güçlendirecektir.

Bu duygu ve düşünceler ile Zirve'nin düzenlenmesine emek verenlere teşekkür ediyorum. TÜRKONFED International üzerinden üyemiz TİSİAD'a, değerli başkanı Mehmet Salih Çelik ile yönetim kurulunu tebrik ediyor ve başarı bir zirve diliyorum.

Sağlık ve sevgilerimle,